

Proposta: De bat a bat. Sant Feliu un lloc per viure (curs 2007-2008)

Durant els cursos 2007-2008 i 2008-2009, els Tallers d'Història van treballar el concepte de barri i van fer una proposta per definir els barris de Sant Feliu de Guíxols. Les activitats dels Tallers es van centrar en l'estudi i difusió de la configuració dels barris del Sant Feliu de Guíxols d'avui dia.

El punt de partida va ser el barri de Vilartagues i es treballà durant el curs 2007-2008, amb el títol *De bat a bat. Un lloc per a viure*. Aquesta iniciativa es va concebre a partir l'exposició "De bat a bat. Un lloc per viure: Sant Feliu de Guíxols 1954-2008" –organitzada pel Museu d'Història i proposada per Rosa M. Rourich i Adela Picón. L'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols engegà un projecte de recerca per conèixer l'evolució que va experimentar la ciutat a nivell demogràfic i urbanístic a partir de l'any 1950 fins a la dècada dels noranta.

L'interès d'aquest tema rau en el fet que va ser en la segona meitat del segle XX que es van produir els canvis més significatius a nivell paisatgístic i urbà, com a conseqüència dels canvis econòmics i socials. Al principi del segle XX, van entrar en crisi el cultiu de la vinya i la indústria del suro que tradicionalment havien estat els fonaments de l'economia de la ciutat. Després de la segona Guerra Mundial, el turisme va esdevenir el motor econòmic, per aquest motiu, la construcció, la restauració i l'hostaleria van passar a ser la principal font d'ocupació de la població. Molta gent es va desplaçar des d'altres indrets d'Espanya per establir-se a Sant Feliu de Guíxols buscant feina. Es va iniciar la transformació de la ciutat i el seu entorn, deguda a l'acceleració de les urbanitzacions i al creixement de la massa forestal.

El projecte de l'Arxiu Municipal consistí en el buidatge i l'anàlisi de diferents fonts documentals per tal de tenir les dades necessàries per comprendre aquest procés de canvi experimentat per la ciutat. Aquest estudi va donar un coneixement científic que es contraposà i complementà amb dues propostes que també van nodrir els Tallers d'Història. Per una part, la visió humana d'aquest tema concretada amb la recollida de testimonis orals realitzada per Rosa M. Rourich i amb la fotografia de tema social feta per Jordi Rabell als anys 60. Per una altra part, la visió dels infants i joves de Sant Feliu, a partir dels treballs realitzats a les escoles al llarg del curs.

Per tal de dur a terme la recerca, l'Arxiu va constituir un equip dirigit per Antonio Miguel Solana i Solana, professor del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona i responsable del Grup de Recerca sobre Migracions (GRM). L'equip fou integrat per Carme Fernández i Laura Francès, llicenciades en història, i comptà amb el suport del personal del mateix Arxiu. Amb aquesta finalitat es realitzà el buidatge i tabulació de les dades recollides en els Registres anuals d'altres i baixes al Padró d'Habitants des de 1950 fins a 1970 i dels Padrons d'Habitants de 1950 i 1970.

L'Arxiu Municipal, col·laborà en la realització de l'exposició *De bat a bat. Un lloc per viure: Sant Feliu de Guíxols 1954-2008*, comissariada per Rosa M. Rourich i organitzada pel Museu d'Història. L'Arxiu Municipal hi aportà documentació municipal, referent a planejament urbanístic, i fotografies per documentar el naixement del barri de Vilartagues, que formava un dels àmbits integrants de la primera part de l'exposició. El Museu d'Història edità el corresponent catàleg i l'Arxiu Municipal el número 57 de la revista cultural *L'Arjau* (agost de 2008).

A banda, com és habitual, la Biblioteca Pública Octavi Viader convocà la 23a Mostra Artística de Sant Jordi amb el lema *El meu barri, el meu veí*.

Proposta: De bat a bat. Sant Feliu barri a barri (curs 2008-2009)

Durant el curs següent (2008-2009), es va procedir a fer la recerca i l'anàlisi de les fonts primàries i secundàries necessàries per establir els barris de la ciutat. La bibliografia consultada va ser la següent:

- SALA MARTÍ, Pere. *L'Evolució del paisatge de Sant Feliu de Guíxols*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 2001.
- BUSSOT LIÑÓN, Gerard. *Carrers, cases i arquitectes. Sant Feliu de Guíxols, dels inicis fins el 1931*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 2000.
- JIMÉNEZ NAVARRO, Àngel. *Sant Feliu, durant el Franquisme (1939-1975)*. Sant Feliu de Guíxols: Ajuntament, 1996
- Gaziol, *Una vila del vuitcents*, Editorial Selecta S. A., Barcelona, 1953
- *Setmanari Àncora* (1961-1975).

La documentació consultada del Fons de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols fou la següent:

- Padró d'Habitants (1924-1970).
- Informe de la Comissió Censal (gener de 1951).
- FERRÉ FONT, Jaume. *Informe de data 24 de març de 1982 relatiu a l'inventari de planejament urbanístic del municipi elaborat per la Diputació de Girona*. AMSFG.

- MARULL, Josep; RODRÍGUEZ, Francesc. *Catàleg de projectes de Planejament Urbanístic de l'Ajuntament de Sant Feliu de Guíxols (abril de 1964 a maig de 1992).*
- Planejament urbanístic: PP Vilartagues i Tueda de Dalt, PP Volta de l'Ametller, PERI Asil Municipal, PP Creu de Sant Pol, PP Muntanya de Sant Elm, PP Bujonis.
- *Expedient incoat sobre l'informe del Projecte del PP de la finca Can Casas sol·licitat per la Delegació Provincial d'Informació i Turisme, 1964*
- Llibres d'Actes del Ple de l'Ajuntament, 1949 a 1975

Després de fer el buidatge d'aquestes fonts, es va elaborar una primera proposta que es distribuï com a dossier per als docents com a suport per al treball a les aules. Paral·lelament, la proposta es va contrastar per mitjà de diferents entrevistes qualitatives, realitzades diferents persones d'opinió autoritzada. A continuació, el mes de novembre de 2008 es traslladà la proposta resultant a les diferents associacions de veïns, als representants dels quals es demanà el parer sobre els topònims i la definició de les zones. El 21 d'aquell mes es convocà una trobada per recollir les opinions de les entitats en relació amb:

- 1 Consensuar i completar el mapa de barris
- 2 Selecció dels elements identificatius dels barris
- 3 Documentar la història de les associacions.
- 4 Possibilitat de contactar testimonis sobre la vida als barris dels anys 1950 ençà.

Hi assistiren totes les associacions convocades, que van ser les següents:

- 1 Veïns i comerciants de l'Eixample

- 2 Associació de veïns de Vilartagues, Tueda de Dalt i Poble Nou
- 3 Associació de veïns de El Puig
- 4 Associació de veïns de Tueda
- 5 Associació de veïns del Molí de Vent
- 6 Veïns i comerciants del Casc Antic
- 7 Associació de veïns de Paratge de Sant Pol- S'Agaró
- 8 Associació de veïns de Sant Feliu del Mig

I, com és habitual, la Biblioteca Pública Octavi Viader convocà la 24a Mostra Artística de Sant Jordi, amb el lema *Racones i detalls del barri de l'escola*. A banda, l'Arxiu Municipal organitzà una exposició entre els mesos de maig i juny amb la itinerància següent:

- Plaça Salvador Espriu (7 dies)
- Rambla Generalitat (7 dies)
- Plaça de la Biblioteca Octavi Viader (7 dies)
- Rambla Vidal (15 dies)

El treball d'aquest taller culminà amb l'edició del primer volum de la col·lecció de quaderns didàctics El Trinquet, amb el títol *De bat a bat. Sant Feliu barri a barri*, editat el mateix any 2009.